Algoritmy pre magické štvorce

Algoritmus 1.1: Na vstupe dostaneme navzájom rôzne kladné celé čísla $u_1, v_1, u_2, v_2 \in \mathbb{N}$. Výstupom je magický štvorec veľkosti 3×3 , ktorého aspoň 7 prvkov sú druhé mocniny prirodzených čísel. Algoritmus využije tri parametrické vzorce z vety 1.2, ktoré generujú vyhovujúce magické štvorce.

Pseudokód:

```
def otestuj (u_1, v_1, u_2, v_2): p = (u_1^2 + v_1^2)(u_2^2 + 2u_2v_2 - v_2^2) q = (u_1^2 + 2u_1v_1 - v_1^2)(u_2^2 + v_2^2) r = (-u_1^2 + 2u_1v_1 + v_1^2)(u_2^2 + v_2^2) s = (u_1^2 + v_1^2)(-u_2^2 + 2u_2v_2 + v_2^2) t = (u_1^2 + v_1^2)(u_2^2 + v_2^2) ak sú aspoň dva z 3t^2 - p^2 - q^2, 3t^2 - p^2 - r^2, 3t^2 - q^2 - s^2, 3t^2 - r^2 - s^2 štvorce RETURN prvý štvorec ak sú aspoň dva z 3t^2 - p^2 - q^2, 3t^2 - p^2 - r^2, 3t^2 - q^2 - s^2, 3t^2 - r^2 - s^2 štvorce RETURN druhý štvorec ak sú aspoň dva z 3t^2 - p^2 - q^2, r^2 + s^2 - p^2, r^2 + q^2 - s^2, r^2 - r^2 - s^2 štvorce RETURN tretí štvorec
```

 $\mathbf{V}$ ýsledky: Pre $u_1, v_1, u_2, v_2 < 1000$ nedokážu parametrické vzorce vygenerovať magický štvorec veľkosti 3×3 , ktorého aspoň 7 prvkov sú druhé mocniny prirodzených čísel.

Algoritmus 1.2: Na vstupe dostaneme kladné celé číslo $x \in \mathbb{N}$. Výstupom je magický štvorec veľkosti 3×3 , ktorého aspoň 7 prvkov sú druhé mocniny prirodzených čísel. Algoritmus využije dva parametrické vzorce z vety 1.3, ktoré generujú vyhovujúce magické štvorce.

Pseudokód:

def otestuj(x):

ak je $(x^2-2)(8x^2-1)(x^6-6x^4-2)$ druhou mocninou RETURN prvý štvorec ak je $(x^2-2)(8x^8-x^6+30x^4-40x^2+2)$ druhou mocninou RETURN prvý štvorec

ak je $(x^2-2)(8x^8-25x^6+18x^4-28x^2+2)$ druhou mocninou RETURN prvý štvorec

ak je $\frac{4x^{10}-31x^8+76x^6+76x^4-31x^2+4}{2}$ druhou mocninou RETURN druhý štvorec ak je $\frac{4x^{10}+17x^8+4x^6+4x^4+17x^2+4}{2}$ druhou mocninou RETURN druhý štvorec ak je $\frac{4x^{10}+65x^8-68x^6-68x^4+65x^2+4}{2}$ druhou mocninou RETURN druhý štvorec

 ${f V\acute{y}sledky}$: Pre $x<10^8$ nedokážu parametrické vzorce vygenerovať magický štvorec veľkosti 3×3 , ktorého aspoň 7 prvkov sú druhé mocniny prirodzených čísel.

Algoritmy pre bimagické štvorce

Algoritmus 2.1: Na vstupe dostaneme kladné celé číslo $h \in \mathbb{N}$. Výstupom je bimagický štvorec veľkosti 5×5 .

Pseudokód:

```
def ohodnot(h): pre a od 1 po h vrátane pre b od a+1 po h vrátane pre c od b+1 po h vrátane pridám do asociatívneho poľa D trojicu (a,b,c) pre kľúč a^2+b^2+c^2 po skončení pre každý kľúč k v D pre každé dve trojice (a,b,c),(d,e,f) v D[k] zostroj štvorice (a+b-c,a-b+c,-a+b+c,-a-b-c),(d+e-f,d-e+f,-d+e+f,-d-e-f) ak sú všetky vybraté čísla navzájom rôzne
```

Algoritmus 2.2: Na vstupe dostaneme kladné celé číslo $h \in \mathbb{N}$. Výstupom je bimagický štvorec veľkosti 5×5 .

```
def ohodnot(h): pre a od 0 po h vrátane pre b od a+1 po h vrátane pre c od b+1 po h vrátane pridám do asociatívneho poľa D_1 trojicu (a,b,c) pre kľúč a^2+b^2+c^2 pridám do asociatívneho poľa D_2 trojicu (a,b,c) pre kľúč (a+b+c,a^2+b^2+c^2)
```

```
po skončení pre každý kľúč k v D_1 pre každé dve trojice (a,b,c), (d,e,f) v D_1[k] x=\frac{(a+b+c)-(d+e+f)}{2} pre p od 0 po h vrátane pre všetky trojice g,h,i v D_2[(a+b+c-x)+p,(a^2+b^2+c^2-x^2)+p^2] ak sú všetky čísla a,b,c,d,e,f,g,h,i,x,-x,p navzájom rôzne prejdi cez všetky permutácie n-tíc (a,b,c,-x), (d,e,f,x), (g,h,i) štvorice ulož v poradí na obe diagonály trojicu ulož na druhé, tretie a štvrté miesto v poslednom riadku na základe magického a bimagického súčtu vyplň postupne celý štvorec ak si došiel na koniec, vypíš vzniknutý štvorec
```

Výsledky:

Algoritmy pre multiplikatívne magické štvorce

Algoritmus 3.1: Na vstupe dostaneme ???. Výstupom je semimultiplikatívny štvorec veľkosti 5×5 alebo 6×6 , ktorý má čo najbližšie k semimagickej vlastnosti (odchylky súčtov v riadkoch a stĺpcoch sú najmenšie možné).

Výsledky:

Algoritmus 3.2: Na vstupe dostaneme ???. Výstupom je multiplikatívny štvorec veľkosti 5×5 alebo 6×6 , ktorý má čo najbližšie k magickej vlastnosti (odchylky súčtov v riadkoch, stĺpcoch a diagonálach sú najmenšie možné).

Výsledky:

Algoritmy pre vrcholovo bimagické grafy

Algoritmus 4.1: Na vstupe dostaneme ľubovoľný súvislý graf. Výstupom je odpoveď, či má graf šancu byť vrcholovo bimagickým. Pre každú dvojicu jeho vrcholov overíme, či spĺňa podmienku z vety 1.4. Ak existuje dvojica vrcholov, pre ktorú graf nevyhovuje niektorej z podmienok (i) - (iii),

tak môžeme s istotou povedať, že nie je vrcholovo bimagický.

Pseudokód:

```
def otestuj(G): pre všetky dvojice vrcholov v_1, v_2 grafu G \mathbf{x} = |\{\mathrm{susedia[v1]}\} - \{\mathrm{susedia[v2]}\}| \mathbf{y} = |\{\mathrm{susedia[v2]}\} - \{\mathrm{susedia[v1]}\}| ak (xy = 0 \text{ a } x + y > 0) \text{ RETURN graf } G nie je vrcholovo bimagický ak x = 1 alebo y = 1 RETURN graf G nie je vrcholovo bimagický ak x = y = 2 RETURN graf G nie je vrcholovo bimagický
```

Výsledky: jediné súvislé grafy s menej ako 10 vrcholmi, ktoré spĺňajú všetky podmienky (a teda môžu byť vrcholovo bimagickými), sú:

```
K_{2,3} \\ K_{2,4}, K_{3,3} \\ K_{2,5}, K_{3,4} \\ K_{2,6}, K_{3,5}, K_{4,4}, K_{2,3,3} \\ K_{2,7}, K_{3,6}, K_{4,5}, K_{2,3,4}, K_{3,3,3}
```

Vieme, že $K_{i,j}$ je vrcholovo bimagický pre $i, j \geq 2, (i, j) \neq (2, 2)$. Môžeme sa ľahko presvedčiť, že aj zvyšné grafy majú vrcholové bimagické ohodnotenie:

```
K_{2,3,3} \rightarrow 11, 13 \mid 1, 8, 15 \mid 3, 5, 16

K_{2,3,4} \rightarrow 11, 19 \mid 1, 9, 20 \mid 1, 2, 6, 21

K_{3,3,3} \rightarrow 1, 12, 14 \mid 2, 9, 16 \mid 4, 6, 17
```

Algoritmus 4.2: Na vstupe dostaneme kompletný bipartitný graf $K_{i,j}$. Výstupom má byť vrcholové bimagické ohodnotenie tohto grafu. Algoritmus bude replikovať indukčný dôkaz vety 1.5.

```
def ohodnot(i,j): ak i > j RETURN ohodnot(j,i) ak i \le 1 alebo i = j = 2 RETURN nie je možné ohodnotiť graf K_{i,j} ak i \le 2 RETURN (\frac{j(j-1)}{2}+1, \frac{j(j-1)(3j^2-7j+14)}{24}), (1, ..., j-1, \frac{j(j-1)(3j^2-7j+14)}{24}+1) ak i = 3 RETURN (1, \frac{j(j+1)}{2}-1, \frac{j(j+1)(3j^2-j-14)}{24}+1), (2, ..., j, \frac{j(j+1)(3j^2-j-14)}{24}+1)
```

```
2) ak (i,j)=(4,4) RETURN (1,4,6,7),(2,3,5,8) ak (i,j)=(4,5) RETURN (2,12,13,15),(1,4,8,10,19) H = ohodnot(i - 2, j - 3); m = max(H) + 1 na ľavú stranu H pridaj 4m,5m, na pravú stranu H pridaj m,2m,6m RETURN H
```

Algoritmus 4.3: Na vstupe dostaneme číslo $n \in \mathbb{N}$. Výstupom algoritmu má byť vrcholové superbimagické ohodnotenie kompletného bipartitného grafu s n vrcholmi. Algoritmus bude replikovať indukčný dôkaz vety 1.9.

Pseudokód:

```
def ohodnotSuper(n): ak n < 7 RETURN nie je možné ohodnotiť ak dáva n po delení 4 zvyšok 1 alebo 2 RETURN nie je možné ohodnotiť ak n = 7 RETURN (1, 2, 4, 7), (3, 5, 6) ak n = 8 RETURN (1, 4, 6, 7), (2, 3, 5, 8) ak n = 11 RETURN (1, 3, 4, 5, 9, 11), (2, 6, 7, 8, 10) ak n = 12 RETURN (1, 3, 7, 8, 9, 11), (2, 4, 5, 6, 10, 12) H = ohodnotSuper(n - 8) pre x od 1 po 8 vrátane ak je x z množiny 1, 4, 6, 7 pridaj (n - 8) + x na ľavú stranu H ak je x z množiny 2, 3, 5, 8 pridaj (n - 8) + x na pravú stranu H po skončení RETURN H
```

Algoritmy pre vrcholovo multiplikatívne magické grafy

Algoritmus 5.1: Na vstupe dostaneme kompletný bipartitný graf $K_{i,j}$. Výstupom má byť vrcholové multiplikatívne magické ohodnotenie tohto grafu. Algoritmus bude replikovať indukčný dôkaz vety 1.5.

```
def ohodnot(i,j):

ak i > j RETURN ohodnot(j,i)

ak i \le 1 alebo i = j = 2 RETURN nie je možné ohodnotiť graf K_{i,j}

ak (i,j) = (2,3) RETURN (5,12), (1,6,10)
```

```
ak (i,j)=(2,4) RETURN (9,16),(1,2,4,18)
ak i=2 RETURN ((j-1)!+1,(j-1)!((j-1)!+1-\frac{j(j-1)}{2}),(1,...,j-1,((j-1)!+1)((j-1)!+1-\frac{j(j-1)}{2}))
ak i=3 RETURN (1,j!+1,j!(j!+3-\frac{j(j+1)}{2}),(2,...,j,(j!+1)(j!+3-\frac{j(j+1)}{2}))
ak (i,j)=(4,4) RETURN (1,5,6,12),(2,3,4,15)
ak (i,j)=(4,5) RETURN (2,10,20,27),(1,3,6,24,25)
H = ohodnot(i-2,j-3); x = max(H) + 1; y = max(H) + 2
na l'avú stranu H pridaj 2xy,2xy-x-y
na pravú stranu H pridaj 2(2xy-x-y),x,y
RETURN H
```

Algoritmy pre bimagické obdĺžniky

Algoritmus 6.1: Na vstupe dostaneme číslo $n,h \in \mathbb{N}, n \geq 4$. Výstupom má byť bimagický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého prvky sú kladné celé čísla neprevyšujúce h. Náš algoritmus predpokladá, že najmenší prvok obdĺžnika je 1. Pre každú trojicu rôznych celých čísel a,b,c väčších ako 1 si predpočíta ich magický a bimagický súčet. Ak medzi súčtami platí istý vzťah, potom je možné nájsť celé čísla d,e tak, aby mohli byť trojice (a,b,c) a (1,d,e) použité ako stĺpce v tom istom bimagickom obdĺžniku. Pre každú takú trojicu (a,b,c) si algoritmus uloží hodnoty (1,d,e) ako kľúč do asociatívneho poľa. Potom toto pole prejde a v každom kľúči vyberie n-1 rôznych zapamätaných trojíc (ku ktorým pridá trojicu v kľúči).

```
def ohodnot(n,h): pre a od 2 po h vrátane pre b od a+1 po h vrátane pre c od b+1 po h vrátane s=a+b+c; t=a^2+b^2+c^2 ak je 2t-(s-1)^2-2 druhou mocninou celého čísla a má inú paritu ako s pridám do asociatívneho poľa D trojicu (a,b,c) pre kľúč (1,\frac{s-1+sqrt(2t-(s-1)^2-2)}{2},\frac{s-1-sqrt(2t-(s-1)^2-2)}{2}) po skončení pre každý kľúč k v D pre každú (n-1)-prvkovú podmnožinu trojíc v D[k] ak sú všetky vybraté čísla navzájom rôzne prejdi všetky permutácie každej trojice
```

kľúč k a n-1 trojíc v danom poradí ulož vedľa seba do stĺpcov ak má vzniknutý obdĺžnik bimagické riadky, vypíš ho

 $\mathbf{V}$ ýsledky: Neexistuje bimagický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého všetky prvky neprevyšujú 400.

Algoritmus 6.2: Na vstupe dostaneme čísla $n, s \in \mathbb{N}, n \geq 4$. Výstupom má byť bimagický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého prvky sú kladné celé čísla, pričom ich súčet v každom stĺpci je s. Náš algoritmus predpokladá, že najmenší prvok obdĺžnika je 1. Pre každú trojicu rôznych celých čísel a, b, c (1 < a < b < c, a + b + c = s) si predpočíta ich bimagický súčet. Ak platí istý vzťah, potom je možné nájsť celé čísla d, e tak, aby mohli byť trojice (a, b, c) a (1, d, e) použité ako stĺpce v tom istom bimagickom obdĺžniku. Pre každú takú trojicu (a, b, c) si algoritmus uloží hodnoty (1, d, e) ako kľúč do asociatívneho poľa. Potom toto pole prejde a v každom kľúči vyberie n-1 rôznych zapamätaných trojíc (ku ktorým pridá trojicu v kľúči).

Pseudokód:

```
def ohodnot(n,s): pre a od 2 po \frac{s}{3} vrátane pre b od a+1 po \frac{s-a}{2} vrátane c=s-a-b; t=a^2+b^2+c^2 pokračujem rovnako ako predchádzajúci algoritmus
```

 $\mathbf{V}$ ýsledky: Neexistuje bimagický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého súčet prvkov v riadku je menší ako 384. Podarilo sa nájsť niekoľko magických obdĺžnikov veľkosti 3×6 , 3×8 a 3×10 s bimagickými stĺpcami a jediným nebimagickým riadkom. Najmenší z nich má súčet v stĺpci rovný 144:

```
1, 3, 88, 8, 93, 95
63, 56, 51, 91, 11, 16
80, 85, 5, 45, 40, 33
```

Algoritmus 6.3: Na vstupe dostaneme číslo $n \in \mathbb{N}$. Výstupom má byť bimagický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého prvky sú celé (potenciálne záporné) čísla v absolútnej hodnote neprevyšujúce h. Náš algoritmus predpokladá, že bimagický obdĺžnik má v každom riadku aj stĺpci nulový súčet. Trojica prv-

kov v každom stĺpci je preto v tvare a, b, -a - b. Pre každú dvojicu celých čísel a, b si algoritmus uloží hodnotu výrazu $a^2 + b^2 + (-a - b)^2$ ako kľúč do asociatívneho poľa. Potom toto pole prejde a v každom kľúči vyberie n rôznych zapamätaných dvojíc.

Pseudokód:

```
def ohodnot(n,h): pre a od 0 po h vrátane pre b od -a+1 po a-1 vrátane t=a^2+b^2+(-a-b)^2 pridám do asociatívneho poľa D dvojicu (a,b) pre kľúč t po skončení pre každý kľúč k v D pre každú n-prvkovú podmnožinu dvojíc v D[k] z každej dvojice (a,b) zrekonštruuj trojicu (a,b,-a-b) ak sú všetky vybraté čísla navzájom rôzne prejdi všetky permutácie každej trojice (zober do úvahy aj opačné znamienka) n trojíc v danom poradí ulož vedľa seba do stĺpcov ak má vzniknutý obdĺžnik bimagické riadky, vypíš ho
```

Algoritmy pre multiplikatívne magické obdĺžniky

Algoritmus 7.1: Na vstupe dostaneme čísla $n,h \in \mathbb{N}, n \geq 4$. Výstupom má byť multiplikatívny magický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého prvky sú kladné celé čísla neprevyšujúce h. Vieme, že obdĺžnik nemôže obsahovať prvočíslo p, pre ktoré platí pn > h (inak by sme mali nanajvýš n-1 násobkov p, ktoré by sme museli vedieť rozdeliť do n stĺpcov, čo je spor). Náš algoritmus si pre každú trojicu vyhovujúcich rôznych kladných čísel predpočíta ich súčet a súčin a obe hodnoty si uloží ako kľúč do asociatívneho poľa. Potom toto pole prejde a v každom kľúči vyberie n rôznych zapamätaných trojíc.

```
def ohodnot(n,h): vyhovuju = \{x \mid x \in \{1,...,h\}, x nie je prvočíslo alebo xn \leq h\} pre všetky trojice rôznych vyhovujúcich čísel a,b,c s=a+b+c; p=abc pridám do asociatívneho poľa D trojicu (a,b,c) pre kľúč (s,p) po skončení pre každý kľúč k v D
```

pre každú n-prvkovú podmnožinu trojíc v D[k] ak sú všetky vybraté čísla navzájom rôzne prejdi všetky permutácie pre druhú, tretiu, ..., n-tú trojícu n trojíc v danom poradí ulož vedľa seba do stĺpcov ak má vzniknutý obdĺžnik multiplikatívne magické riadky, vypíš ho

Algoritmus 7.2: Na vstupe dostaneme čísla $n, s \in \mathbb{N}, n \geq 4$. Výstupom má byť multiplikatívny magický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého prvky sú kladné celé čísla, pričom ich súčet v každom stĺpci je s. Vieme, že obdĺžnik nemôže obsahovať prvočíslo p, pre ktoré platí pn > s. Náš algoritmus si pre každú trojicu vyhovujúcich rôznych kladných čísel si ich súčin uloží ako kľúč do asociatívneho poľa. Potom toto pole prejde a v každom kľúči vyberie n rôznych zapamätaných trojíc.

Pseudokód:

```
def ohodnot(n,s): vyhovuju = \{x \mid x \in \{1,...,s\}, x \text{ nie je prvočíslo alebo } xn \leq s\} pre všetky dvojice rôznych vyhovujúcich čísel a,b ak c=s-a-b je vyhovujúce p=abc pridám do asociatívneho poľa D trojicu (a,b,c) pre kľúč p po skončení pokračujem rovnako ako predchádzajúci algoritmus
```

 $\mathbf{V}$ ýsledky: Neexistuje multiplikatívny magický obdĺžnik veľkosti $3 \times n$, ktorého súčet prvkov v riadku je menší ako 4000. Podarilo sa nájsť niekoľko multiplikatívnych obdĺžnikov veľkosti 3×6 a 3×9 s magickými stĺpcami. Najmenší z nich má súčet v stĺpci rovný 485:

```
14, 294, 16, 385, 60, 396
231, 15, 154, 72, 392, 40
240, 176, 315, 28, 33, 49
```

Poznámka: Algoritmy pre multiplikatívne magické obdĺžniky sa dajú obmedziť tak, aby dovoľovali iba konečný počet prvočísel v prvočíselnom rozklade.